

REGULAMENT
privind prestarea serviciilor de către
O.C.N. "Corporația de Finanțare Rurală" S.A.
în cadrul desfășurării activității de creditare
nebancară

Varianta	Aprobat de:	Document	Data	Responsabil	Funcția	Semnătura
1.0	Consiliu	PV nr. 178	13.03.2019	Tonu Marcel	Președinte	
1.1 modificat	Consiliu	PV nr. 213	29.07.2021	Șamatailo Sandu	Director general	
1.2 modificat	Consiliu	PV nr. 220	15.03.2022	Șamatailo Sandu	Director general	

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind prestarea serviciilor în cadrul desfășurării activității de creditare nebancaară de către Organizația de Creditare Nebancaară "Corporația de Finanțare Rurală" Societate pe acțiuni, în continuare - Regulament, este elaborat și aprobat în scopul executării cerințelor Legii nr.1/2018 din 16 martie 2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară și conține prevederi care se referă la aspecte ce țin de serviciile acordate de către Organizația de Creditare Nebancaară "Corporația de Finanțare Rurală" Societate pe acțiuni, (în continuare – Corporația) pe parcursul activității sale de bază.
2. Corporația a fost înregistrată la 28 noiembrie 1997 pentru a activa o perioadă nelimitată, în scopul obținerii profitului în favoarea acționarilor săi, în condițiile Legii și în conformitate cu prevederile actelor de constituire.
3. Corporația desfășoară cu titlu profesionist următoarele genuri de activitate:
 - acordarea și gestionarea creditelor;
 - acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancașurence;
 - leasingul financiar.
4. La creditarea clienților, vor fi respectate prevederile ce țin de eligibilitate, descrise în Manualele operaționale ale Corporației, cat și prevederile ce țin de respectarea cerințelor prudențiale descrise în Normele de Prudență Financiară ale Corporației. Portofoliul de credite acordate al Corporației va depinde de resursele de creditare disponibile.

II. CRITERIILE ȘI CONDIȚIILE DE PRESTARE A SERVICIILOR

PRODUSELE DE CREDITARE

1. Corporația oferă clienților săi produse conform politicilor aprobate de Consiliu.
2. Descrierea detaliată a produselor, oferite de Corporație se plasează pe panoul informativ, în materialele publicitare și pe pagina web a Corporației. De asemenea, pe pagina web a Corporației este plasat calculatorul de credite, care oferă tuturor doritorilor de a calcula și planifica un eventual credit oferit de Corporație sau o cerere de creditare, acordând posibilitatea de a lua cunoștință de costul total a creditului și dobânda anuală efectivă.
3. Revizuirea produselor de creditare oferite de Corporație se face de către Consiliul Corporației la propunerea Organului executiv.

BENEFICIARIII PRODUSELOR OFERITE DE CORPORATIE

4. Beneficiari ale produsului de creditare pentru consum, oferit de Corporație, sunt persoanele fizice.
5. Beneficiari ale altor produse de creditare, oferite de Corporație, sunt persoanele fizice și persoanele juridice cu capital integral privat, inclusiv Asociațiile de economii și Împrumut.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE CREDITARE

6. Activitatea ce ține creditarea persoanelor fizice și a celor juridice, cu excepția Asociațiilor de economii și Împrumut, în cadrul Corporației este reglementată de Manualul operațional pentru creditarea persoanelor fizice și juridice, aprobat prin decizia Consiliului Corporației, manual obligatoriu spre executare pentru toți angajații Corporației implicați în procesul de creditare.
7. Activitatea ce ține de creditarea Asociațiilor de economii și împrumut, în cadrul Corporației este reglementată de Manualul operațional pentru creditarea Asociațiilor de economii și împrumut, aprobat prin decizia Consiliului Corporației, manual obligatoriu spre executare pentru toți angajații Corporației implicați în procesul de creditare a Asociațiilor de economii și împrumut.

CRITERIILE DE ELIGIBILITATE

8. Corespunderea criteriilor de eligibilitate definite pentru solicitanți de credit și pentru scopurile finanțate constituie primul filtru de analiză a unui potențial credit. Scopul criteriilor de eligibilitate este de a elimina din procesul de analiză mai detaliată solicitanții sau proiectele care nu corespund unor cerințe de bază, indispensabile.

Criterii de eligibilitate pentru persoane juridice:

Persoanele juridice eligibile pentru creditare trebuie să corespundă următoarelor criterii obligatorii de a fi îndeplinite:

- să fie cu capital complet privat, fără cote deținute de stat;
- să fie cu capital autohton total sau parțial/majoritar;
- să nu fie în proces de insolvență, reorganizare, lichidare;
- să fie legal înregistrată conform cerințelor pentru forma respectivă de organizare juridică;
- să fie condusă de un administrator legal desemnat și confirmat documentar;
- să nu fie pornite în privința sa acțiuni de urmărire a averii pentru achitarea datoriilor personale sau ale terților;
- să nu fi admis în trecut restanțe la credit contractate de la Corporație de către persoana fizică administrator/fondator al solicitantului ca urmare a fraudelor de diversă natură;
- nu se admite reprezentarea prin procură și/sau în temeiul deciziei fondatorilor/asociaților/acționarilor a potențialului debitor al Corporației persoană juridică.

Corespunderea acestor criterii se verifică după extrasul din registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor emis recent (în ultimele 6 luni) de către Camera Înregistrării de Stat, și suplimentar prin declarația verbală a solicitantului, precum și în bazele de date la care Corporația are acces.

Criterii de eligibilitate pentru persoane fizice:

Persoanele fizice eligibile pentru creditare trebuie să corespundă următoarelor criterii minime obligatorii de a fi îndeplinite:

- să fie de vîrsta cuprinsă între 18 ani împliniți și 63 ani împliniți;
- să fie cetățean al Republicii Moldova cu capacitate deplină de exercițiu;
- să posede un domiciliu de jure și de facto stabilit în Republica Moldova;
- fără antecedente penale;
- să nu fie pornite în privința sa acțiuni de urmărire a averii pentru achitarea datoriilor personale sau ale terților;
- sa nu fi admis în trecut restanțe la creditele contractate de la Corporație de către persoana juridică administrată de către solicitant ca urmare a sustragerii de fonduri;
- nu se admite reprezentarea prin procură a potențialului debitor al Corporației.

Coresponderea acestor criterii se verifică după buletinul de identitate, și suplimentar prin declarația verbală a solicitantului.

Criterii de eligibilitate specifice produsului de creditare:

Suplimentar criteriilor de eligibilitate minime enumerate mai sus, fiecare produs de creditare poate conține criterii de eligibilitate suplimentare specifice pentru produsul respectiv. Dacă acestea există, ele sunt indicate în descrierea fiecărui produs de creditare în Politica de Creditare valabilă la moment, care este plasat pe panoul informativ sau sunt reflectate pe pagina web a Corporației.

III. MODUL DE EVALUARE A BONITĂȚII BENEFICIARULUI

1. Corporația analizează și evaluează gradul de îndatorare a clienților. Standardele și indicatorii de evaluare a capacității de plată sunt reflectate în actele normative interne.
2. În analiza clienților Corporația se bazează pe indicatorii calitativi și cantitativi. Analiza se efectuează în dependență de categoria clientului.
3. **Analiza capacității de plată a persoanelor juridice.**

Capacitatea de plată a clientului va fi evaluată în baza:

Evaluării calitative a clientului

În cadrul interviului cu clientul, desfășurat la locul de afacere, persoana responsabilă își formează o opinie privind personalitatea și caracterul clientului, în măsura în care este posibil, analizează dacă persoana este de încredere și responsabilă și are dorința de a intra în relația contractuală și de a rambursa creditul. Cererile clienților, care nu demonstrează o atitudine matură, deschisă și responsabilă vor fi respinse.

Persoana responsabilă va studia istoricul afacerii, caracterul stabil al evoluției, caracterul stabil al pieței de operare a afacerii, prezența amenințărilor pentru operațiunile clientului în viitorul apropiat.

Persoana responsabilă va verifica afacerea vizual pentru a se asigura că aceasta corespunde istoricului afacerii și performanței, declarate de client.

Persoana responsabilă va evalua proiectul clientului, se va asigura că clientul este în stare să

investească, să desfășoare și să gestioneze proiectul, că clientul dispune de mijloace financiare pentru finisarea proiectului, precum și că proiectul va contribui pozitiv la profitabilitatea afacerii.

Istoria de credit a clientului urmează a fi verificată și analizată prin BIC sau alte instrumente accesibile. În cazul în care clientul a admis întârzieri îndelungate, frecvente și nemotivate de plată, cererea acestuia va fi respinsă. Cu toate acestea, în dependență de motivele întârzierilor, astfel de clienți pot să primească un credit, cu condiția că decizia se va baza pe motive clare, concrete și întemeiate. Calitatea istoriei de credit va influența asupra garanția și prețul la credit.

Evaluării financiare a afacerii

Capacitatea de plată a clientului va fi calculată în baza posibilităților financiare a acestuia, adică capacității de a-și îndeplini obligațiile de plată față de Corporație.

În scopul evaluării situației financiare a clientului, persoana responsabilă va elabora bilanțul și contul de profit și pierdere.

Sursa principală de informații pentru elaborarea rapoartelor financiare sunt înregistrările evidența activității clientului, informația verbală și inspecția vizuală. Informațiile astfel colectate vor fi verificate prin comparație cu răspunsurile la diferite întrebări, informația primită de la BIC și alte surse.

După acumularea datelor financiare, persoana responsabilă va analiza și a stabili capacitatea de plată a clientului din perspectiva primirii finanțării pentru scopuri private și antreprenoriale. Evaluarea capacității de plată se va baza pe înțelegerea capacității financiare a afacerii în ceea ce ține de nivelul lichidității, profitabilitate și solvență, precum și pe analiza riscurilor posibile pentru puterea financiară a clientului și metodelor de gestionare a acestora.

4. Analiza capacității de plată a persoanelor fizice.

Capacitatea de plată a clientului – persoana fizică va fi calculată în baza venitului disponibil al clientului, ținând cont de cheltuielile regulate de familie sau coșul minim de consum. Sursa principală de venit: salariu, pensie, dividende, venitul din dobânzi, venitul din chirie, comisioane din vânzări, remitențe, altele.

Persoana responsabilă de asemenea poate să verifice informația la angajator, organizațiile de stat, birourile de credit sau în baza documentelor furnizate. Dacă scopul creditului constă în finanțarea îmbunătățirilor locuinței și/sau procurarea/construcție unui apartament/unei case, persoana responsabilă poate să considere necesar vizitarea domiciliului curent sau viitor al clientului pentru o mai bună înțelegere și evaluare a planului de investiții.

Pentru anumite expuneri Corporația poate utiliza estimarea capacității financiare a clientului (bazat pe active/ cheltuieli/ istoria creditară) și poate implementa un proces automat de aprobare)

Persoana responsabilă va evalua voința clientului de a rambursa creditul, reieșind din caracterul clientului, precum și situația socială a familiei acestuia. Cererile clienților, care nu demonstrează o atitudine matură și responsabilă vor fi respinse.

Dacă clientul are o istorie de credit la Corporație și/sau alte instituții financiare, persoana responsabilă va verifica comportamentul de rambursare aferent expunerilor de credit din trecut și

celor curente.

În cazul Creditele Retail analiza capacității de plată și aprobarea creditului reprezintă o singură etapă și sunt efectuate de către persoane responsabile numite special. Principalele aspecte care vor fi luate în considerare sunt existența unei surse de venit stabile și istoria de credit.

În afară de Creditele Retail toate deciziile privind aprobarea sau respingerea cererii de credit/leasing sunt luate Comitetetele de creditare interne.

Evaluarea garanțiilor și fidejursorilor

Procedurile privind evaluarea adecvată a garanției și fidejursorilor corespund acelor criterii ca și clienții, solicitanții de credit. Fidejursorii vor dispune de active sau venituri necesare pentru acoperirea părții substanțiale a expunerii în cazul în care clientul nu va fi în stare s-o ramburseze sau relația lor cu clientul permite influențarea deciziilor de afaceri și dorința clientului de a rambursa expunerea de credit. Garanții pot constitui active suficiente pentru acoperirea părții substanțiale a expunerii în caz de insolvabilitate.

IV. DEZVĂLUIREA COMPONENTELOR COSTULUI TOTAL AL CREDITULUI

1. La data perfectării cererii de credit, persoana responsabilă aduce la cunoștința solicitatului de credit componentele costului total al creditului: dobânda, comisioane, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte solicitantul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de Corporație, cu excepția taxelor notariale. La aceeași dată solicitatului de credit i se aduce la cunoștință plățile la care ar putea fi suspus în cazul nerespectării de către el a condițiilor și termenelor convenite cu coeditorul în contractul de credit.
2. Astfel solicitantul de credit i se explica modul de calcul a dobânzii la creditul acordat ca fiind calculată la soldul în termen (care nu este restant) al creditului, începând cu data eliberării numerarului sau transferării banilor în contul Debitorului, după cum urmează:
Creditul acordat X rata dobânzii / anul calendaristic cu 365 sau 366 de zile X numărul efectiv zile de utilizarea creditului.
3. Solicitantului de asemenea i se explică modul de calcul a penalității de întârziere la creditul restant, ca fiind calculată la soldul restant al creditului, începând cu ziua următoare zilei termenului de plata a tranșei de credit, după cum urmează:
Sold restant al creditului X rata penalității de întârziere calculată în % pentru fiecare zi de întârziere.
4. Penalitatea de întârziere se va calcula pentru întreaga perioadă de existență a creditului restant. La soldul restant al creditului se va calcula doar penalitatea de întârziere.
5. Acordarea de fapt a creditului se face prin transfer în contul bancar al debitorului sau eliberarea numerarului din casieria Corporației către persoanele fizice, gospodăriile țărănești (de fermier) și titularii de patentă de întreprinzător.

6. În cazul creditării pentru procurarea serviciilor sau a bunurilor de la terțele persoane, creditul va fi transferat în contul acestor terți.

V. PROTECȚIA DEBITORILOR ȘI SOLICITANȚILOR DE CREDIT

1. Angajații Corporației vor oferi servicii tuturor solicitanților, clienți actuali sau potențiali - persoane fizice și juridice cu capital integral privat, fără a avea prejudecăți sau discriminări, indiferent de motiv.
2. În procesul de examinare a cererilor de creditare angajații Corporației de fiecare dată vor urmări de a nu pune solicitantul de credit într-o situație materială mai grea decât cum era până la acordarea unui credit de către Corporație.
3. În cazul în care solicitarea de creditare este respinsă, solicitatul de credit este înștiințat în modul, care garantează recepționarea de către acesta a informației respective.
4. În procesul de lucru cu cererile solicitanților și dosarele debitorilor, angajații Corporației vor păstra confidențialitatea datelor de care au luat cunoștință în procesul de lucru. Datele despre debitorii Corporației vor putea fi dezvăluite titularului și organelor abilitate conform prevederilor legale.
5. Cererile, propunerile și pretențiile solicitanților vor fi recepționate, înregistrate și analizate. Pe marginea lor se vor lua măsuri. Rezultatul examinării se va comunica petiționarului.
6. Solicitanților de credit, dar și debitorilor Corporației persoane fizice, li se comunică adresa și telefoanele de contact a Agenției pentru Protecția Consumătorilor.

VI. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI PRIVIND SERVICIILE DE PLATĂ

1. Corporația în calitate sa de agent de plată, care prestează servicii de eliberare a mijloacelor financiare beneficiarilor din remiteri de bani în numele și pe contul unui prestator de servicii de plată național, va pune la dispoziția clienților informații referitoare la condițiile de efectuare a operațiunilor, care vor conține, cel puțin, următoarele informații:
 - moneda remiterii de bani;
 - cursul de schimb valutar și suma finală în lei moldovenești;
 - comisionul perceput la prestarea serviciului de remitere de bani;
 - termenul de executare a remiterii de bani;
 - perioada de validitate și condițiile de returnare a remiterii de bani;
 - alte informații și condiții aferente serviciilor de plată, prevăzute de art. 38 din Legea nr. 114 din 08.05.2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, comunicate într-o formă clară și în termeni ușor de înțeles.
2. Informația cu privire la comisionul perceput la prestarea serviciilor de remitere de bani va conține, cel puțin, mărimea acestuia, precum și nominalizarea părții care va achita

comisionul aferent remiterii de bani.

3. Informația cu privire la perioada de validitate și condițiile de returnare a remiterii de bani va conține numărul de zile în care remiterea de bani poate fi încasată, situațiile în care are loc returnarea remiterii de bani și condițiile de returnare.
4. La prestarea serviciilor de eliberare a mijloacelor bănești în cadrul unei remiteri de bani, Corporația se asigură, că clientul-beneficiar al remitenței a luat cunoștință de condițiile de executare a remiterii de bani respective, precum și de existența regulilor și procedurilor, pe care le prezintă beneficiarului, la solicitarea acestuia.
5. Corporația asigură disponibilitatea la ghișeele sale și pe pagina-web oficială proprie a informațiilor și regulilor/procedurilor de prestare a serviciilor de Remiteri de bani.

VII. MODALITĂȚILE DE GARANTARE DE CĂTRE CLIENT A RAMBURSĂRII LA SCASDENTĂ A CREDITULUI

1. Corporația oferă credite asigurate cu garanții, cât și credite neasigurate. Asigurarea creditelor are loc în dependență de suma acordată, expunerea clientului, produse creditare și categoria clienților.
2. Corporația acceptă toate tipurile de garanții care se permite de lege și considerate adecvate de către Comitetul de Credite. Garanțiile au ca scop asigurarea faptului că Corporația în calitate de creditor poate să recupereze expunerea de credit, iar debitorul va fi motivat să ramburseze creditul.
3. Corporația acceptă garanțiile cu următoarele caracteristici:
 - Garanția va avea o valoare de piață stabilă și demonstrabilă.
 - Garanția, trebuie să fie comercializabilă, adică trebuie să existe o piață pentru acest articol.
 - Garanția trebuie să fie lichidă, trebuie să fie ușor de comercializat, cu cheltuielile și formalitățile aferente în limite rezonabile; de asemenea garanția trebuie să fie accesibilă, disponibilă pentru inspecție și posibilă de sechestrat.
 - Garanția trebuie să fie obținută/creată în mod legal (interpretat legal), iar achiziționarea legală a acestuia trebuie să fie confirmată de documentele corespunzătoare. Creditorul nu va fi limitat în aplicarea dreptului de sechestrat. Statutul de facto al bunului și statutul juridic al acestuia (statut în privința drepturilor reale) trebuie să coincidă; de regulă, nu trebuie să existe neconcordanță între ei.
 - Garanția nu poate fi grevată în favoarea părților terțe și creditorilor (ipotecare, sechestrat, cerere introductivă, drepturi de utilizare, acorduri de închiriere și alte sarcini asupra bunului). Comitetul de credite poate aproba excepții de la regula dată în cazuri speciale, cu condiția desfășurării unei analize adecvate și evaluării riscurilor asociate cu excepția corespunzătoare.
 - Garanția trebuie să fie într-o stare bună, gata pentru utilizare și menținută astfel încât valoarea și calitatea bunului rămân stabile, indiferent de uzura fizică previzibilă.
 - Garanția trebuie să fie valoroasă pentru debitor/proprietarul bunului gajat, astfel se asigură motivarea pentru păstrarea dreptului de proprietate asupra bunului.
4. Evaluarea garanției se face cu scopul de a stabili valoarea de piață justă a bunului oferit în calitate de

- gaj. Valoarea de piață justă a unui bun reprezintă suma pentru care acesta poate să-și schimbe proprietarul, fiind transferată de către vânzător cumpărătorului ca urmare a tranzacției în cadrul căreia ambele părți a) participă voluntar fără nici o presiune fiind exercitată asupra acestora și b) cunosc suficient de bine circumstanțele.
5. În cazul bunurilor mobile evaluarea va fi efectuată de către persoan responsabilă, cu referire la un număr suficient de bunuri comparabile.
 6. Corporația va asigura faptul că validitatea garanției și valoarea acesteia sunt verificate înainte de debursarea creditului.
 7. Evaluările valorii de piață juste a bunurilor propuse în gaj pot fi efectuate și în baza Rapoartelor de evaluare întocmite de experții licențiați.
 8. În dependență de natura bunului, structura gajului și nivelul de acoperire pentru diverse produse de credit poate varia. Reglementări detaliate în acest sens sânt prevăzute în actele normative interne.
 9. Bunurile mobile și imobile acceptate în calitate de gaj urmează a fi înregistrate conform prevederilor legislației Republicii Moldova.
 10. Bunuri imobile trebuie să fie înregistrate în registrul bunurilor imobile.
 11. Autoturisme, echipament, utilaje urmează a fi înregistrate în registrul garanțiilor reale mobiliare.
 12. Hârtii de valoare de stat – în registrul deținătorilor hîrtilor de valoare de stat.
 13. În unele cazuri Corporația acceptă garanții personale în calitate de garanții tangibile, care poate să acopere creditul solicitat parțial sau complet.
 14. Fidejutor este persoana fizică (proprietar, soț/soție, partenerul de afaceri, prieten, etc.), sau persoana juridică care își asumă responsabilitatea pentru rambursarea expunerii de credit. Asigurarea creditelor se va face în dependență de expunerile de credit.
 15. Cerințele minime pentru asigurarea creditului sînt reglementate prin Politica de Creditare și alte actele normative interne ale companiei.
 16. Corporația de acte normative interne, în care pe lîngă procesele descrise în textul Regulamentului privind prestarea serviciilor sunt descrise și alte procese, precum procesele de restructurare, provizionarea și casarea, cu scopul micșorării și acoperirii riscurilor din cadrul procesului de creditare.

VIII. DISPOZITII FINALE

1. Prezentul Regulament intră în vigoare din data adoptării.
2. Regulamentul poate fi modificat și ajustat de către Consiliul pentru a corespunde cerințelor actelor legislative și normative în vigoare, precum și necesităților Corporație.